

ת"פ 54787/06/21 - מדינת ישראל נגד עלי סרחאן, מוחמד סרחאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 54787-06-21 מדינת ישראל נ' סרחאן ואח' 20 מרץ 2023

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה
בעניין: המאשימה: מדינת ישראל
נגד: ע"י פרקליטות מחוז חיפה
הנאשמים: 1. עלי סרחאן
2. מוחמד סרחאן
ע"י ב"כ עוה"ד עידית שינו אמיתי

גזר דין

1. הנאשמים שלפניי הורשעו, על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בביצוע העבירות הבאות:

נאשם מס' 1 (להלן: "נאשם 1") - חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

נאשם מס' 2 (להלן: "נאשם 2") - סיוע לחבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) + 31 לחוק, וכן ניסיון תקיפה הגורמת חבלה של ממש - עבירה לפי סעיף 380 + 25 לחוק.

2. להשלמת התמונה אציין, כי במעמד הצגת הסדר הטיעון והגשת כתב האישום המתוקן, הודיעו הצדדים כי הטיעון ה"חופשי" לעונש יתקיים לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן (מבלי שהמלצותיו יחייבו את המאשימה) וכן תסקיר נפגע עבירה. עוד הוסכם, כי יוגשו תמונות חבלות קורבן העבירה, תיעוד רפואי עדכני אודותיו וכן סרטון המתעד את האירוע.

כתב האישום המתוקן

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, שעיקרן יובא להלן, מחמוד סרחאן (להלן: "מחמוד") הוא אבי הנאשמים. בתאריך 14.5.2021, בשעה 15:00 לערך, נסעו ראפע יאסין (להלן: "ראפע") ובנו ברכ מסוג שברולט בנחף. מחמוד, רעייתו ובני משפחה נוספים נסעו ברכ מסוג קיה. בסמוך לסניף הדואר בנחף התרחשה תאונת דרכים בין שני הרכבים הנ"ל, ושני הרכבים ניזוקו (להלן: "התאונה"). ראפע

ומחמוד שוחחו ביניהם והחליפו פרטים.

למקום התאונה הגיעו קרובי משפחה של המעורבים בתאונה. "מצד משפחת סרחאן", הגיעו הנאשמים ואנשים נוספים. "מצד משפחת יאסין" הגיעו ח"ס, אחיו מ"ס יליד 1981 (להלן: "הקורבן" או "קורבן העבירה") ואנשים נוספים.

"במקום התאונה התפתח ויכוח קולני בין משפחת סרחאן לבין משפחת סעיד, בדבר האחריות לתאונה", כשבמקום התקהלו אנשים רבים סמוך אליהם, חלקם החזיקו בחפצים שונים כגון פטיש וקרש.

4. במהלך המתואר, נאשם 1 ניגש אל תא המטען ברכב סקודה עמו הגיע למקום, נטל ממנו מפתח ברגים ממתכת, וחזר למקום ההתקהלות כשהוא מחזיק במפתח הברגים. עוד מתואר בכתב האישום המתוקן, כי במהלכו של הוויכוח, התעמתו הנוכחים במקום, וחלקם דחפו אחרים.

בשלב זה, נאשם 1 ניגש אל עבר ערימת קורות בניין, נטל משם קורת עץ באורך של כ-1.9 מ' ובמשקל של 3.2 ק"ג (להלן: "קורת העץ"), וחזר לכיוון ההתקהלות. במקביל, נאשם 2 התקרב אל עבר קורבן העבירה, כשהוא אוחז בידו מקל באורך של כחצי מטר (להלן: "המקל"). נאשם 2 ניסה לתקוף את הקורבן באמצעות המקל, אותו הניף לעברו. הקורבן הרים את ידו כדי להתגונן מפני המכה, והחל להימלט מהמקום. בעודו נמלט, נאשם 1 התקרב אל עבר הקורבן, הניף את קורת העץ והכה בחוזקה בראשו של הקורבן באמצעות קורת העץ. זאת, בכוונה לגרום לקורבן העבירה חבלה חמורה, נכות או מום. אותה העת, נאשם 2 רדף אחרי קורבן העבירה, כשהוא מחזיק בידו את המקל. נאשם 2 הניף את המקל מעלה בניסיון לתקוף את הקורבן ולחבול בו.

הנאשמים המשיכו לרדוף אחר הקורבן מרחק מטרים ספורים, כשנאשם 1 מחזיק את קורת העץ ונאשם 2 מחזיק את המקל. נאשם 1 הכה פעם נוספת בחוזקה בראשו של הקורבן, באמצעות קורת העץ. נאשם 2 ניסה להתקרב אל הקורבן והניף את המקל לעברו בכוונה לפגוע בו. זאת עשה נאשם 1, בסיוע נאשם 2, תוך שימוש בנשק קר, בכוונה לגרום לקורבן חבלה חמורה, נכות או מום.

5. קורבן העבירה, אשר נחבל בראשו, נפל על הקרקע כשהוא מדמם ואיבד את הכרתו. הנאשמים אשר ראו את הקורבן ממוטט ושרוע על הקרקע, התרחקו מיידית מהמקום, נכנסו לרכביהם ונמלטו מהמקום יחד עם בני משפחתם.

נטען, כי כתוצאה ממעשי נאשם 1 וסיועו של נאשם 2 לכך, נגרמו לקורבן העבירה חבלות חמורות כדלקמן: דימום סבדורלי סביב המיספרה ימנית בעובי מקסימלי של 1 ס"מ; סטייה של מבנה קו האמצע לשמאל כ- 5 מ"מ; דימומים תת עכבישיים באונות פרונטליות משני הצדדים ואונה טמפורלית מימין; דימום פרונכמטי קטן באונה טמפורלית משמאל; בצקת מוחית; פנאומצפלוס בהמיספרה משמאל ובבסיס הגולגולת. זאת ועוד, נגרמו

לקורבן העבירה שברים בגולגולת, בארובות העיניים ובעצמות הפנים, כפי המפורט בהרחבה בכתב האישום המתוקן.

6. קורבן העבירה הובהל באופן רגלי אל המרכז הרפואי חיאן בנחף שנמצא בקרבת מקום, "כשהוא סובל מחבלת ראש קשה מאוד ומחוסר הכרה". הוא הונשם, ובהמשך הועבר אל המרכז הרפואי לגליל בנהריה, כשהוא מחוסר הכרה, מורדם ומונשם, שם אושפז עד ליום 8.6.2021. במועד זה הועבר קורבן העבירה אל המרכז הרפואי לשיקום לוינסטיין, לצורך שיקום הכרה. בכתב האישום צוין, כי נכון לאותו מועד, היה קורבן העבירה מאושפז במרכז הרפואי לשיקום לוינסטיין, כשהוא מחוסר הכרה. בהמשך, אתייחס למצבו העדכני של הקורבן.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1

7. בתסקיר מיום 1.5.2022, עמד שירות המבחן על רקעו האישי והמשפחתי של נאשם 1. בכלל זה צוין כי נאשם 1 בן 28, רווק. קודם מעצרו הוא התגורר עם הוריו בנחף. משפחת מוצאו של נאשם 1 מונה זוג הורים ו-7 ילדים. לדברי נאשם 1 הוא סיים 11 שנות לימוד, ונשר מהלימודים במטרה להשתלב במעגל התעסוקה ולסייע בכלכלת המשפחה. לטענתו, מגיל 17 הוא השתלב בעבודה במפעל. עוד לדברי נאשם 1, טרם מעצרו היה עתיד להינשא לזוגתו, סטודנטית להנדסה אזרחית, בת 25, אך החתונה נדחתה.

8. לנאשם 1 אין הרשעות קודמות. בהתייחסו לעבירה מושא עניינו, התרשם שירות המבחן כי נאשם 1 לוקח אחריות מילולית על מעשיו, אך מתקשה להכיר בנזקים ובהשלכות הפיזיות אשר נגרמו לקורבן העבירה. לדברי נאשם 1, הוא ביצע את המעשים מתוך תחושת לחץ ופחד כי בני משפחתו עלולים להיפגע בויכוח אשר התפתח במקום התאונה ותואר לעיל. לצד זאת, נאשם 1 לא הצליח להסביר מדוע הוציא מפתח ברגים מתא המטען. כמו כן, לא עלה בידיו להסביר מדוע לא הניח לקורבן העבירה, גם כאשר זה לא היווה סיכון לנאשם 1 או לבני משפחתו. עוד ולדברי נאשם 1, לקורבן העבירה לא נגרמו נזקים לטווח הארוך, והוא חזר לנהל אורח חיים תקין.

שירות המבחן כלל בתסקיר גם תיאור על אודות מצב הקורבן, אך לא מצאתי לפרטו כאן, מחמת שנערך תסקיר קורבן עבירה (ראו בהמשך).

9. שירות המבחן עמד על גורמי הסיכון לעברייניות אל מול גורמי הסיכוי לשיקום. כגורמי סיכון, שקל שירות המבחן את חומרת העבירה, וכן את הנזק שנגרם לקורבנה. עוד נשקלו קשייו של נאשם 1 לשתף בפתחות באשר לנסיבות האירוע, וצמצום התנהגותו בזמן העבירה; היותו מרוכז בעצמו ובמחירים אותם הוא משלם והקושי שנאשם 1 מגלה להכיר בנזקי הקורבן. כגורמי סיכוי שקל שירות המבחן את היעדר העבר הפלילי, וכן את הבעת המוטיבציה של נאשם 1 לנהל אורח חיים תקין. שירות המבחן העריך, כי

קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה ברמת חומרה בינונית.

שירות המבחן ציין עוד, כי בבואו ליתן המלצה בעניינו של נאשם 1, התלבט הוא רבות. מחד גיסא, נאשם 1 הביע צער על המעשים ורצון מילולי להשתלב בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. מאידך גיסא, שירות המבחן התרשם כי נאשם 1 מתקשה לערוך התבוננות פנימית מעמיקה סביב התנהגותו והפגיעה שגרם לקורבן העבירה, וכי ביטויי המוטיבציה נועדו להקל על תוצאות ההליך המשפטי, ולא מתוך תובנה אמיתית לחומרת המעשים. משכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית, ולבסוף המליץ על ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי לקורבן העבירה.

תסקירי שירות המבחן בעניינו של נאשם 2

10. בתסקיר מיום 13.4.2022 עמד שירות המבחן על רקעו האישי והמשפחתי של נאשם 2, אשר כזכור הוא אחיו של נאשם 1. נאשם זה בן 24, רווק. גם הוא התגורר טרם מעצרו עם משפחתו בנחף. לדבריו, סיים 12 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות. עוד לדבריו, החל מגיל 15, הוא הגיע ללימודים באופן שאינו רציף, שכן עבד עם אביו במפעלים לעיבוד בשר, ומזה 6 שנים לערך, הוא עובד רק בתחום זה.

11. נאשם 2 ללא הרשעות קודמות בפלילים. בכל הנוגע לעבירות מושא עניינו, ציין שירות המבחן, כי נאשם 2 הצליח להתחבר באופן ראשוני למניעים אשר הובילו אותו לביצוע המעשים. נאשם זה נוטל אחריות לביצוע המעשים, שולל אותם ומביע חרטה. עוד ציין שירות המבחן, כי ניכרת יכולת הבנה לחומרת המעשים בדיבוע, וכי נאשם 2 מביע אמפתיה ברמה קוגניטיבית לפגיעה באחר.

12. בבוחנו את הסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן כי יכולותיו התפקודיות של נאשם 2 סבירות, הן במישור הלימודי והן במישור התעסוקתי. קיימת בו היכולת לראות את אחריותו האישית בהתנהלותו, והוא אינו נוטה להשליכה על גורמי חיצון. נאשם 2 הביע נכונות מילולית להשתלב בתהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן, ומגלה רצון להעמיק הבנתו בדבר התנהלותו במעשים, ולהבין מדוע לא הצליח לסרב להצטרף לאחיו.

אשר לגורמי הסיכון לעבריינות, התרשם שירות המבחן כי נאשם 2 נוטל על עצמו תפקיד משפחתי נוקשה, וכי הוא חש מחויב לסייע לבני משפחתו בכל מחיר. לנאשם 2 קושי ביצירת ביטחון בקשר עם דמויות משמעותיות וגורמי תמיכה וטיפול. נאשם זה מופנם. בעל דפוס תקשורת מצומצם, וניכר קושי בביטוי רגשי.

שירות המבחן העריך, כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות ביצוע עבירות ברמת חומרה בינונית.

13. בסופו של דבר, המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו של נאשם 2, לשם שילובו בקבוצה טיפולית ארוכת טווח במסגרת שירות המבחן אשר תסייע, בין היתר, בהפחתת הסיכון להישנות ביצוע עבירות. לאחר שנעתרתי לבקשת שירות המבחן, לשם מיצוי ההליך השיקומי-טיפול, הוגש ביום 10.7.2022 תסקיר נוסף בעניינו של נאשם 2. בגדרי תסקיר זה, עדכן שירות המבחן בדבר הקורה עם נאשם 2 בכל הנוגע להשתלבותו בקבוצה טיפולית. ההערכה היא, כי נאשם זה עדיין מצוי בשלב ראשוני של הטיפול הקבוצתי, והוא מצליח להיפתח בהדרגה ולשתף באורחות חייו. משכך, התבקשה דחייה נוספת בדיון בעניינו.

14. לאחר אותה דחייה נוספת, הוגש תסקיר מיום 18.10.2022. בגדרי תסקיר זה, פרט שירות המבחן את העולה מעדכון מנחת הקבוצה הטיפולית בה השתתף נאשם 2. עוד ציין שירות המבחן, כי ניכר שנאשם 2 מתקשה להתמקם בביטחון בטיפול הקבוצתי. שירות המבחן התרשם, כי חרף הגעתו של נאשם 2 למפגשי הקבוצה, ניכר כי הלה מונע מחדרה. המוטיבציה שלו היא חיצונית, והוא מתקשה לגבש מוטיבציה פנימית. בנוסף, ציין שירות המבחן כי ניכר שנאשם 2 אינו פנוי כיום לעריכת תהליך טיפולי משמעותי. מהתייחסויותיו של נאשם זה, עולה כי נטילת האחריות שהביע בעבר לפני שירות המבחן התאפיינה בהיעדר כנות, ונאשם זה אינו נוטל אחריות על ביצוע העבירות; מגלה הצדקה למעשיו, ולא מביע אמפתיה כלפי קורבן העבירה.

בנוסף, ציין שירות המבחן כי בוצעו מספר ניסיונות אשר לא צלחו ליצור קשר עם נאשם 2, בסופם ענתה אחותו ומסרה כי הלה עצור מאחורי סורג וברית, לאחר שנתפס מפר את תנאי מעצרו.

15. שירות המבחן העריך, כי בהיעדר הליך טיפולי, הסיכון להישנות ביצוע עבירות מתקיים. משכך, ונוכח פרמטרים אשר צוינו לעיל המצביעים בעת הנוכחית על פרוגנוזה שיקומית נמוכה, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית במסגרת שירותו, אשר תהווה גורם מפחית סיכון להישנות.

תסקיר נפגע עבירה

16. תסקיר נוסף שהונח לפניי בהמשך להחלטתי במעמד הצגת ההסדר, הינו תסקיר על אודות קורבן העבירה מיום 4.5.2022. מדובר בתסקיר ארוך ומפורט, אשר מחמת צנעת הפרט אפרט אך בקיצור נמרץ את האמור בו. בתסקיר מתואר רקעו של קורבן העבירה. עוד נדרש שירות המבחן לפן הפיזי של הפגיעה, לרבות העזרה היומיומית לה נדרש קורבן העבירה, וכן הבושה שהוא חש נוכח הפגיעה בראשו. לפגיעה השלכות על הפן הנפשי של קורבן העבירה, ועל תפקודו ודימויו ההורי. בנוסף, קורבן העבירה מרבה לשהות בביתו ונוטה להימנע מקרבת אנשים, מחמת האפשרות לפגיעה חוזרת בראשו וכל מגע באיזור הראש. קורבן העבירה כואב את הפער בין האדם שהיה קודם המעשים מושא עניינו, לבין מצבו

הירוד, המוגבל והתלתי כיום; פער אשר "גורם לו לשבר פנימי עמוק ובלתי ניתן להכלה בשלב זה של חייו". שירות המבחן מציין, כי הוא מצא תמונת מצב של משפחה במשבר עמוק, ופרט את השלכות האירוע על משפחת קורבן העבירה כולה. בתסקיר קיימת התייחסות אף לפגיעה ולקשיים ברובד הכלכלי, ולהיות המשפחה מתקיימת מקצבת נכות זמנית, לה זכאי הקורבן מאת המוסד לביטוח לאומי.

17. שירות המבחן ציין, כי קורבן העבירה עומד לפני ניתוח שיקום הגולגולת, והעריך כי הוא זקוק להמשך טיפול אשר עשוי לסייע בהתמודדות עם הפגיעות והנזקים, ולעבדם. שירות המבחן התרשם כי הקורבן "מתקשה להסתגל לאובדנים הרבים עמם מתמודד ולאובדן השליטה על חייו, מרגיש אבוד, חרד וחסר אונים, לראשונה בחייו נזקק ותלוי בעזרת אחרים, אך גם סובל מתלותו זו". לבסוף, המליץ שירות המבחן כי בין יתר רכיבי הענישה, יושת על הנאשמים פיצוי כספי משמעותי, שיהווה מסר של הכרה בתוצאות מעשיהם, וכדי לסייע לקורבן העבירה לקבל סיוע ומענים בדרך בה יבחר.

טיעוני וראיות הצדדים לעונש

18. הוקדשו שלוש ישיבות לשמיעת הטיעונים לעונש, מחמת בקשות לשמיעת עדים נוספים ולהגשת ראיות נוספות. במסגרת ראיותיה לעונש, הובאו לעדות מטעם המאשימה, מר בשיר סעיד, אחיו של קורבן העבירה (להלן: "**אחי הקורבן**"), וכן הגב' סאמיה סעיד, רעיית הקורבן (להלן: "**רעיית הקורבן**"). המאשימה הגישה דיסק המתעד את האירוע; תמונות של קורבן העבירה לפני האירוע ולאחריו; תמונות של הקורבן מבית החולים; אסופת מסמכים רפואיים בעניינו, ולרבות מסמכים עדכניים לאחר ניתוח קרניופלסטיקה שעבר, וכן תלוש שכר של הקורבן. כמו כן, ובנוסף לטיעוניה בעל פה, הגישה המאשימה טיעון כתוב.

מטעם ההגנה העידה גב' סעידה סרחאן, אמם של הנאשמים (להלן: "**אם הנאשמים**"); גב' ג'ראם מטר, ארוסתו של נאשם 1 (להלן: "**ארוסתו של נאשם 1**"); מר איתי גנדלמן, חוקר פרטי (להלן: "**החוקר הפרטי**") אשר ערך דו"ח פעילות בנוגע לקורבן העבירה, המלמד, לטענת ההגנה, על כי קורבן העבירה עובד (דו"ח זה הוגש גם הוא כחלק מראיות ההגנה לעונש). עוד הגישה ההגנה סרטונים בדבר התנהלות קורבן העבירה, וכן מסמך ממחלקת חינוך טיפול ושיקום של שירות בתי הסוהר בעניינו של נאשם 2.

19. בטיעוניה לעונש, טענה המאשימה כי מעשי הנאשמים פגעו בערכים חברתיים של שמירה על החיים, על כבוד הפרט ועל שלמות הגוף. עוד עמדה המאשימה על חומרת המעשים, ועל השימוש הקל והמהיר הנעשה בחפצים זמינים לשם פגיעה באחרים. המאשימה טענה כי על בית המשפט להילחם בתופעה באמצעות ענישה מחמירה, אשר תביע את הסלידה מן האלימות הגואה. בסוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים, כך נטען, יש ליתן הבכורה לשיקולי גמול, הרתעה והגנה על הציבור. כמו כן, עמדה המאשימה על תוצאות המעשים - פגיעתו הקשה של הקורבן, אשר הצריכה אשפוז לתקופה ממושכת, כאשר הפער בין התוצאה במקרה דנן לבין תוצאה קשה עוד יותר הוא אך פרי המזל. המשיכה וטענה

המאשימה, כי מעשי הנאשמים "שפלים, דוחים ומקוממים" ומצביעים על מסוכנות ברף הגבוה ביותר, ובמיוחד בשים לב לכך שלאחר מאורע של תאונת דרכים קלה, "היד קלה על ההדק", והגענו לתוצאה שמסכנת את חיי קורבן העבירה. על חומרת התקיפה ילמדו גם מימדיה ומשקלה של קורת העץ. עוד הפנתה המאשימה לאמור בנוגע לשני הנאשמים בתסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינם, ועמדה על השלכות המעשים על חייו של קורבן העבירה.

20. המאשימה הפנתה לנסיבות מחמירות הקשורות בביצוע העבירות, והן כי הנאשמים פעלו באופן אכזרי כלפי קורבן העבירה; כתוצאה מן המעשים נגרמו לקורבן העבירה חבלות חמורות, ופוטנציאל הנזק היה גבוה עוד יותר, וכן כי הנאשמים ביצעו את המעשים בשל ויכוח קולני בין שתי המשפחות. זאת ועוד, הנאשמים שלטו באופן מלא ומוחלט על מעשיהם, הבינו את טיב המעשים והיו יכולים להימנע מביצועם. על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה המאשימה לשורה של פסקי דין. לבסוף, עתרה המאשימה בעניינו של נאשם 1 לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-10 שנות מאסר בפועל, ובעניינו של נאשם 2 לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציינה המאשימה את החיסכון בזמן שיפוטי שעה שהנאשמים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן טרם נשמעו ראיות, וכן כי אין לחובתם הרשעות קודמות. בשים לב לנתונים אלו, עתרה המאשימה להשית על כל אחד מהנאשמים עונש מאסר בפועל ברף הבינוני-תחתון של המתחם, לצד מאסר מותנה מרתיע, פיצוי גבוה וקנס משמעותי.

21. הסנגורית טענה כי "מדובר באירוע לא קל". קורבן העבירה נפגע ונדרש ל"טיפולים משמעותיים", אך בסופו של דבר הוא השתקם. לאירוע לא קדם סכסוך. לא היה תכנון מוקדם, ולא הייתה כוונה לפגוע, למעט אותו האירוע. היו פניות לביצוע סולחה, אך משפחת הקורבן לא נענתה להן. הסנגורית הפנתה גם היא לשורה של פסקי דין, אף במקרים "חמורים יותר" מאשר בענייננו, וזאת על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה. אשר למצבו של קורבן העבירה, העידה הסנגורית את החוקר הפרטי, ואף הגישה דו"ח פעילות שהלה ערך, על מנת ללמד כי קורבן העבירה עובד, וכי הוא מתנהל ללא קביים. זאת בניגוד לעדות אחיו במסגרת הטיעונים לעונש.

יער, כי לאחר עדות זו ביקשה המאשימה להעיד את קורבן העבירה, אך בישיבה שנקבעה לצורך זה, ציינה המאשימה כי מצבו הנפשי והבריאותי לא מאפשר לו להגיע ולהעיד, ותחת זאת העידה המאשימה את רעיית הקורבן, על מנת לשפוך אור על מצבו העדכני, ואף הגישה תלוש שכר המלמד לטענתה על היקף עבודה של 10 ימים בחודש. לבסוף טענה המאשימה, כי חזרתו של קורבן העבירה לעבודה, לא מעידה על כי חזר לשגרת חיים מלאה. הסנגורית טענה לעומת זאת, כי במרחק זמן לא רב מאז עדות אחי קורבן העבירה, לפיה הוא מתהלך בקושי עם קביים ואין לו יכולת לעבוד, הוצגה תמונה אחרת כי קורבן העבירה מגיע לאתר בניה ליום עבודה מלא, ומתפקד ללא קביים או תמיכה.

22. בכל הנוגע לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, הסנגורית הדגישה כי הנאשמים ללא עבר

פלילי. זוהי הסתבכותם הראשונה עם החוק. הנאשמים לקחו אחריות מלאה על מעשיהם, הודו בעובדות כתב האישום המתוקן, ולא ניהלו הליך הוכחות. אשר לנאשם 1, הפנתה הסנגורית לאמור בתסקיר כי לאור קשיים כלכליים, הוא נאלץ לעזוב את לימודיו והחל לעבוד בגיל 17, וכי הוא היה עתיד להינשא מספר חודשים לאחר המקרה דכאן, אך נוכח מעצרו החתונה נדחתה. נאשם זה ביטא אמפתיה כלפי הקורבן. הסנגורית עמדה גם על תקופת מעצרו של נאשם 1 מאחורי סורג וברית, לאחר היה עצור הוא באיזוק אלקטרוני. בהמשך נפתחו חלונות התאווירות, ואחר כך האיזוק האלקטרוני הוסר ונתאפשר לנאשם זה לצאת ולעבוד. משך כל אותה העת, לא נפתחו לנאשם זה תיקים נוספים. הוא יצא לעבוד וביקש לשקם את חייו על מנת להקים משפחה. הסנגורית פרטה גם את תקופת מעצרו של נאשם 2 ואת השתלשלות העניינים בנוגע לכך, וכן את האמור בתסקירים בעניינו.

בשים לב לטיעוניה אלו ועוד, עתרה הסנגורית תחילה לקבוע מתחם עונש הולם בעניינו של נאשם 1 הנע בין 24 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ובעניינו של נאשם 2 מתחם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ולהשית על שניהם ענישה בתחתית המתחם. בהמשך, במסגרת השלמת הטיעון, בדיון האחרון מיום 14.2.2023, טענה הסנגורית כי לאור נתוני קורבן העבירה אשר מתחיל לשקם את חייו ויכולתו לעבוד משעות הבוקר ועד לשעות אחר הצהריים, ניתן להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשמים.

דברי הנאשמים

23. הנאשמים מסרו את דבריהם במסגרת הטיעונים לעונש. אלו הם דבריו של נאשם 1, כפי שקיבלו ביטוי בפרוטוקול הדיון: "אני מבקש סליחה ממשפחת הקרבן. אני מבקש שיהיה בריא ויחזור למשפחה שלו. מגיל 17 הלכתי לעבוד בבאר שבע כדי לבנות את הבית שלי. חזרתי לצפון לפני 3 חודשים, התארסתי ובניתי את הבית שלי. במקום להיות אבא ולהתחתן, אני עומד לדין כאן מולך ומחכה לעונש. נכון שעשיתי טעות, טעות חמורה מאוד מאוד. אני לא יודע איך עשיתי את זה. נכנסתי ללחץ ולא שלטתי על עצמי כשראיתי את אמא שלי, אבא שלי ובן אחי. כולם מרביצים, אתה תראה את זה בסרטון. איבדתי שליטה. אני לא אדם אלים ומחפש לחיות בשלום. שיחקתי כדורסל הרבה שנים. עבדתי הרבה שנים כדי להתחתן ולעשות ילדים ועכשיו אני מחכה לעונש שלא יודע כמה. הרסתי את החיים שלי בידיים שלי. מבקש לרחם עליי. אני לא רוצה לצאת עבריין מהכלא. יש לי ארוסה ואני לא רוצה לאבד אותה".

נאשם 2 אמר כי "אני מבקש להצטער בפני משפחת הקרבן, שיחזור לחיים שלו. אני מבקש שתעזור לנו".

דיון והכרעה

24. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש שיטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם למעשה עבירה שביצע נאשם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש, הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

מתחם העונש ההולם

25. לפני שני נאשמים אשר לכל אחד מהם חלק שונה באירוע ובפגיעתו של קורבן העבירה. בהתאם, יוחסו לנאשמים עבירות שונות. נאשם 1 הודה והורשע בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה. מבין שני הנאשמים הוא זה אשר ביצע את המעשים החמורים יותר. נאשם 1 הוא זה שנטל לידיו קורת עץ גדולת מימדים, והוא זה אשר היכה בחוזקה בראשו של הקורבן. נאשם 2 היה גם הוא מעורב בדינאמיקה שהתפתחה בזירת האירוע לאחר תאונת הדרכים. ואולם, נאשם זה אשר אחז במקל, לא פגע בסופו של דבר פיזית בקורבן העבירה. משכך, הוא הודה והורשע בביצוע עבירות של סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, וכן ניסיון תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

מדובר במעשי אלימות תוך שימוש בנשק קר; מעשים אשר הובילו לפגיעתו הקשה של קורבן העבירה. **הערכים המוגנים** אשר נפגעו כתוצאה ממעשי הנאשמים הם שלמות הגוף, הגנה על ביטחונו של הקורבן, שלווה הנפש וכבוד האדם לרבות זכותו לאוטונומיה על גופו ורווחתו. מדובר בערכים מוגנים מהמעלה הראשונה, אשר בית המשפט העליון עמד לא אחת על הצורך בהגנה עליהם, ובמלחמה לא מתפשרת באלה אשר מנסים לפגוע בהם. בל נשכח אף כי האירוע בוצע לאורו של יום, במרחב הציבורי בו היו אנשים נוספים אשר השתתפו ב"ויכוח הקולני" (כפי שהוגדר בכתב האישום המתוקן). במקום התקהלו אנשים רבים, ולא מן הנמנע כי היו שם גם עוברי אורח סקרנים שהתקרבו אל הזירה מחמת ההמולה שארעה. הנפת קורת עץ בין ההמון יכולה לפגוע באחרים, אף אם מניף הקורה לא התכוון לכך. יתר על כן, חשיפה למראות המעשים האלימים ולתוצאותיהם, אף היא אינה קלה.

בשים לב לנתונים אלו ועוד, לחלקו של כל אחד מהנאשמים במעשים, ולאופי פגיעותיו של הקורבן, דומני כי הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים בכל הקשור לנאשם 1 היא ברמה בינונית ואף מעבר לכך. בכל הקשור לנאשם 2 הפגיעה בערכים החברתיים מתונה יותר.

26. בית המשפט העליון עמד זה מכבר על הצורך במיגורה של תופעת האלימות, תוך הוקעת התופעה של פתרון סכסוכים באמצעות שימוש בנשק קר או בדרך אלימה. ראו על כך ע"פ 3863/09 **מדינת ישראל נ' חסן**, פסקה 21 (10.11.2009):

"... קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. ... יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג וברזל".

27. על החומרה הגלומה והצורך בהרתעה בכל הנוגע לעבירות אלימות, ובמיוחד בעת ביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ראו דבריו של בית המשפט העליון בע"פ 799/19 צ'קול נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (18.7.2019) (להלן: "עניין צ'קול"), כדלקמן:

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלימות, לנוכח הפגיעה הקשה בערכים המוגנים של שלמות הגוף והנפש וההגנה על הביטחון, ועל הצורך בהרתעה מפני ביצוע. על רקע התגברות מעשי האלימות אף ניכרת מגמה ברורה בפסיקה של החמרה בענישה בעבירות אלימות בכלל ובעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בפרט, לא כל שכן בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה כבענייננו ...".

מצאתי להפנות גם לפסק דינו של בית המשפט העליון שניתן בעניינם של מי אשר הורשעו בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, כי: "יש להוקיע תרבות אלימה מעין זו אשר הפכה לחזון נפרץ, ולקבוע ענישה מחמירה אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מליטול את הדין לידיהם ולנקוט באלימות ליישוב סכסוכיהם" (ע"פ 4454/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (30.7.2020) (להלן: "עניין פלוני")).

28. **בחינת מדיניות הענישה הנהוגה** בנוגע לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, מעלה כי קיימת קשת רחבה עד מאוד של עונשים. הענישה תלויה, בין השאר, בנסיבות שהובילו לביצוע המעשים; בשאלה האם בוצע שימוש בנשק אגב גרימת החבלה, ומהו אפיונו של אותו נשק; מהו אופי פגיעתו של הקורבן ומהו מצבו מיד לאחר ביצוע העבירה ואף במרחק הזמן, ועוד כהנא וכהנא נסיבות היכולות להשתנות מן הקצה אל הקצה בכל אירוע ואירוע.

אפנה להלן לסקירה של פסיקה המבטאת את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לענייננו, ואשר בין היתר על יסודה, ייקבע מתחם העונש ההולם במקרה דנן. בסקירה זו אכלול התייחסות למי מפסקי הדין אליהם הפנו באי כוח הצדדים.

29.

עניין פלוני - פסיקה אליה הפנתה ההגנה. המערערים הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירת חבלה בכוונה מחמירה. על פי המתואר, המתלונן הגיע למקום עבודתו של המערער 1 ודרש סכום כסף על רקע עסקת מכר של מחפרון. בין השניים התפתח עימות מילולי, במהלכו הגיע למקום המערער 2. המערער 1 סטר בפניו של המתלונן, וזה שלף תרסיס גז מדמיע וכיוון לעברו. בשלב זה, המערער 1 הרים אבן, השליך אותה אל עבר המתלונן, ופגע בפניו. בהמשך הגיעו למקום שני אנשים נוספים, והארבעה תקפו את המתלונן בצוותא, תוך שהשליכו לעברו אבנים אשר פגעו בין היתר בראשו. הם המשיכו בכך, תוך שהמתלונן ניסה להתרחק מהמקום והזעיק את חברו באמצעות הטלפון הנייד. אחד מהם אף החל להכות את המתלונן באמצעות מוט (צינור פלסטיק). המתלונן נפל, ובעודו שרוע על הקרקע המשיכו הארבעה להשליך לעברו אבנים ולהכותו במוט. בהמשך הגיע חברו של המתלונן למקום ונשכב עליו במטרה להגן עליו. מי מהארבעה התקרב והכה את המתלונן באפו באמצעות פטיש. למתלונן נגרם שבר באף, פציעות ביד וחתכים בראש. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בכל הנוגע למעשי המערער 1 נע בין שנה ל-3 שנות מאסר, והשית עליו 14 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. בכל הנוגע למעשיו של המערער 2, נקבע מתחם הנע בין 10 ל-34 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו עליו 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית. ערעור המערער 1 על הכרעת הדין ועל גזר הדין, וכן ערעור המערער 2 על הכרעת הדין, נדחו.

ע"פ 205/19 **לברוב נ' מדינת ישראל** (7.6.2020) - פסיקה אליה הפנתה המאשימה. לאחר שמיעת ראיות, המערער הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, וזוכה מעבירות של שיבוש מהלכי משפט והשמדת ראיה. על פי המתואר, התוקפים (ביניהם המערער) נעתרו לבקשה לפגוע במתלונן תמורת תשלום. הם הצטיידו במסכות, בכפפות ובפתקים אשר נועדו להסוות את הקשר בין התקיפה המתוכננת לבין תחרות עסקית שהייתה למתלונן עם אחר. התוקפים התקשרו אל המתלונן (וטרינר) ומסרו לו כי באצטדיון נטוש ישנו כלב פצוע קשור בחוט ברזל. המתלונן נסע אל האצטדיון, שם פגשו אותו התוקפים, הפילוהו ארצה, השליכו לעברו אבנים, בעטו בראשו ובפניו, והיכוהו בפניו ובזרועו באמצעות אבן גדולה. הם גם שברו את הטלפון הנייד של המתלונן, ניפצו את שמשת רכבו וחיבלו במצת הרכב, כך שלא ניתן יהא לנהוג בו. למתלונן נגרמו חבלות חמורות בפניו ובזרועו שהצריכו אשפוז וניתוח. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 7 ל-12 שנות מאסר (זאת בדומה למתחם של שני שותפיו של המערער לכתב האישום). נגזר עליו עונש מאסר בפועל למשך 8.5 שנים, וכן הופעל עונש מאסר מותנה בן 7 חודשים, חלקו במצטבר, כך שעונש המאסר הכולל לריצוי בפועל הוא 8 שנים ו-10 חודשים. זאת לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

עניין צ'קול - המערער הורשע בביצוע עבירת חבלה בכוונה מחמירה. על פי המתואר, המערער והמתלונן שתו אלכוהול החל משעות הצהריים של אותו היום בו הם הכירו. בשעות הקטנות של הלילה, המערער היה תחת הרושם כי המתלונן מנסה לקיים עמו מגע מיני. בעוד המתלונן שרוע על הרצפה, המערער בעט בו בעוצמה ללא הפסקה בכל חלקי גופו, בעיקר בראש ובפנים. המערער דרך על פניו של המתלונן שוב ושוב בעוצמה. זאת ועוד למצער במשך 10 דקות, גם לאחר שהמתלונן איבד את הכרתו, ועד שהמערער נעצר על ידי המשטרה. המתלונן אושפז במחלקת טיפול נמרץ משך כ-10 ימים.

עמוד 11

בין היתר, נגרמו לו חבלות ראש ופנים, שבר באף ודימום מוחי במספר מוקדים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם, הנע בין 3 ל-7 שנות מאסר בפועל, והשית על המערער 60 חודשי מאסר בפועל, וכן הפעלה של עונש מאסר מותנה בן 7 חודשים, חלקו במצטבר, כך שהמאסר הכולל יהא בן 65 חודשים, וזאת לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 3381/16 **אלקרינאוי נ' מדינת ישראל** (10.7.2016) - המערער הורשע בביצוע עבירת חבלה בכוונה מחמירה. על פי המתואר, המערער ובנו סאמר עוסקים במכירת ירקות ברהט. כך גם המתלונן ובניו. משה (אחד מבניו של המתלונן) הכה את המערער בראשו באמצעות מוט ברזל. המערער נסע עם סאמר אל דוכן הירקות בו עבדו אותה העת המתלונן ואחד מבניו (עומר). המערער החל להכות את המתלונן ואת עומר באמצעות אלת עץ עמה יצא מהרכב. המתלונן אשר הוכה בראשו נפל ארצה, והמערער המשיך להכותו בכל חלקי הגוף כשהוא שרוע על הקרקע, בוכה ומתחנן כי המערער יחדל ממעשיו. זאת כשסאמר מחזיק בעומר על מנת למנוע ממנו לסייע למתלונן. בהמשך היכה המערער את עומר בכתפו וברגליו באמצעות האלה. למתלונן נגרמו שברים ברגלו השמאלית, בשוק, בשוקית וביד שמאל לאורך כל הזרוע, וכן חתך בראשו. הוא נותח ברגלו ונזקק למקבע ולפלטינות חיצוניות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 2 ל-5 שנות מאסר, ומשיקולי שיקום תוך סטיה מתונה מהרף התחתון, השית על המערער 20 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. בהתחשב בשיקולי שיקום, בנוסף למכלול השיקולים לקולת העונש באותו עניין, הקל בית המשפט העליון בעונשו של המערער, והעמידו על 12 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 68789-07-19 **מדינת ישראל נ' ג'עפרה** (27.10.2022) - הנאשם הורשע בביצוע עבירת חבלה בכוונה מחמירה. הנאשם באותה פרשה הוא דודו של קטין, וזה האחרון גיסו לשעבר של המתלונן. הנאשם, אחיו והקטין הגיעו למקום בו היה המתלונן, כשהם מצוידים בכלי תקיפה (אלות ברזל, מפתח ברגים ופטיש). הם החלו לתקוף את המתלונן באמצעות כלי התקיפה, אך זה הצליח לברוח, נכנס לחנות סמוכה וניסה לנעול את הדלת. השלושה הצליחו לפתוח את הדלת והיכו את המתלונן באמצעות כלי התקיפה בכל חלקי גופו, גם לאחר שהפילוהו אל הרצפה. למתלונן נגרמו, בין היתר, שברים ברגל שמאל ובאצבעות יד שמאל. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 8 חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות, ל-28 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם עונש מאסר בפועל של 8 חודשים, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 26219-03-21 **מדינת ישראל נ' אבו סביח** (12.1.2022) - נאשם 1 באותה פרשה הורשע בביצוע עבירת חבלה בכוונה מחמירה, ונאשם 2 הורשע בביצוע עבירת סיוע לחבלה בכוונה מחמירה. על פי המתואר, בין נאשם 1 לבין המתלונן סכסוך בשל תאונת דרכים בה היו מעורבים השניים. על רקע התאונה, דרש נאשם 1 מהמתלונן לשלם לו פיצוי כספי. באחד הימים, הבחינו הנאשמים במתלונן. נאשם 1 פנה אליו, אחז בידו ואמר לו כי הוא מבקש לשוחח עמו. נאשם 2 ריסס בגז פלפל את המתלונן, ונאשם 1 דקר את המתלונן באמצעות חפץ חד בחזה שמאל, בירך האחורית מימין, ובגלוטיאוס השמאלי. המתלונן אושפז. בנוגע לנאשם 1 נקבע מתחם הנע בין 2 ל-5 שנות מאסר, ונגזרו עליו 32 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. אשר לנאשם 2, נקבע מתחם הנע בין 1 ל-2.5 שנות מאסר, ונגזרו עליו 14 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

30. משתמה סקירת הפסיקה, אעבור לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. למעשי האלימות קדמה תאונת דרכים, לאחריה הגיעו אל המקום קרובי משפחת סרחאן ומשפחת יאסין. בין הנוכחים, התפתח "ויכוח קולני" בדבר האחריות לתאונה, ובמקום התקהלו אנשים רבים סמוך אליהם. חלקם החזיקו חפצים שונים, דוגמת פטיש וקרש. עוד מצוין בכתב האישום המתוקן, כי במהלך הויכוח התעמתו הנוכחים וחלקם דחפו אחרים. נאשם 1 שם פעמיו אל עבר ערימת קורות בניין, נטל קורת עץ גדולת מימדים, חזר לכיוון ההתקהלות ובעוד הקורבן נמלט מנאשם 2, נאשם 1 הניף את קורת העץ והכה בחוזקה בראשו של קורבן העבירה. הנאשמים המשיכו לרדוף אחרי קורבן העבירה, ונאשם 1 הכה בו באמצעות קורת העץ פעם נוספת בחוזקה בראשו. אשר לחלקו של נאשם 2, הלה החזיק בידו מקל אותו הניף אל עבר הקורבן בניסיון לתקוף אותו. בהמשך, נאשם 2 רדף אחרי הקורבן והניף את המקל בניסיון לתקוף אותו. כך, בהמשך הניף נאשם 2 את המקל פעם נוספת בכוונה לפגוע בקורבן העבירה. עינינו הרואות כי חלקו של נאשם 2 בביצוע המעשים קטן באופן משמעותי מחלקו של נאשם 1 אשר הכה פיזית באמצעות קורת העץ בקורבן העבירה. ברי כי הדבר משתקף גם בעבירות אשר יוחסו לכל אחד מהנאשמים בכתב האישום המתוקן.

31. המעשים אלימים וחמורים, ויש להוקיעם. בצד זאת, בבחינת הנסיבות אשר הובילו לביצוע העבירה, אין להתעלם מכך שלביצוע המעשים על ידי הנאשמים לא קדם סכסוך בינם לבין מי מהמתקבלים, ובכללם קורבן העבירה. בהתאם, המעשים בוצעו על ידם בלא תכנון מוקדם או תחכום. יתר על כן, קורת העץ בה אחז נאשם 1, ובאמצעותה נגרמה פגיעתו הקשה של קורבן העבירה, לא הייתה באמתחתו קודם לכן, והיא נלקחה מערימת קורות בניין אשר הייתה מצויה באזור ההמולה. במילים אחרות, היא לא הובאה על ידי נאשם 1 מבעוד מועד. אשר למקל בו אחז נאשם 2, לא צוין מהיכן הוא נלקח. משכך, ולטובת נאשם זה, ניתן לצאת מנקודת הנחה שגם הוא לא היה באמתחתו קודם לכן.

זאת ועוד, וכפי העולה גם מכתב האישום המתוקן. קודם תקיפתו של קורבן העבירה, "במקום התאונה התפתח ויכוח קולני..."; חלק מן המתקבלים "החזיקו בחפצים שונים כגון פטיש וקרש", וכן תואר כי "במהלך הוויכוח התעמתו הנוכחים במקום וחלקם דחפו אחרים". כך מצוין בכתב האישום המתוקן, אך אין טוב ממראה עיניים. בסרטון שהגישה המאשימה (טמ/1); סרטון מצלמת אבטחה שכוונה אל עבר זירת האירוע, אמנם קשה עד מאוד, בלשון המעטה, לעמוד על כל תו ותו באירוע. זאת מחמת שההתנהלות התבצעה הרחק מעדשת המצלמה. עם זאת, הרושם הכללי אשר נוצר מן המראות הוא של קטטה ומדון; מאבק אשר עלול להסלים בכל רגע בין מי מהנוכחים באירוע, אשר חלק מהם כפי המתואר אחז בנשק קר. בקטטה לקחו חלק מספר אנשים, ובין היתר ניתן לראות בבירור את קורת העץ בה אחז נאשם 1, ואת הטחתה בקורבן פעמיים, כמעט ברצף בזה אחר זה.

32. כשבנתונים דלעיל יש כדי למתן קמעה את מתחם העונש ההולם, הרי שבתוצאות המעשים ובעיקר בפגיעה אשר הוסבה לקורבן העבירה יש כדי להניע את המטוטלת אל העבר השני. ככלל, פגיעתו של קורבן עבירה ונזקיו מהווים נסיבה, ואף ניתן לומר נסיבה משמעותית, בעת קביעת מתחם העונש ההולם.

33. בענייננו, קורבן העבירה נפגע באורח קשה מקורת העץ אשר הוטחה בראשו. יעידו על פגיעותיו תקופת אשפוזו ומשך הזמן הממושך אשר חלף עד אשר קורבן העבירה חזר להכרה; הפגיעות החמורות אשר מתוארות בסעיף 17 לכתב האישום המתוקן; המסמכים הרפואיים הרבים אשר הונחו לפניי (טמ/4), התמונות מבית החולים, תמונות שנועדו להשוואה בין מצבו קודם לתאונה ולאחריה (טמ/2 ו-טמ/3), וכן האמור בתסקיר קורבן העבירה. במסגרת הראיות לעונש העיד מטעם המאשימה, אחיו של קורבן העבירה. הלה העיד פעמיים; במסגרת הישיבה הראשונה שיוחדה לשמיעת הטיעונים לעונש, ולאחר שההגנה העידה את החוקר הפרטי. בעדותו הראשונה מיום 19.12.2022, תאר אחיו של הקורבן את הטיפול והניתוחים שעבר קורבן העבירה, לרבות "השתלת שתל בגודל של כמעט שליש מהגולגולת שלו". עוד ציין האח, כי קורבן העבירה איבד את מקור פרנסתו; הוא מתהלך בעזרת קביים, ואיבד את חוש הריח. האח התייחס גם למצב הנפשי של קורבן העבירה, לאחר שזה האחרון הפך ממי אשר דואג למשפחתו למי אשר המשפחה כולה דואגת לו. בפעם השנייה, העיד אחי הנאשם ביום 31.1.2023. בגדרי עדות זו ציין האח כי הקורבן חזר לעבודה בתחילת השנה ב"מתכונת מצומצמת של יציאה מהבית". בעל החברה (המעביד) הוא חבר ילדות של קורבן העבירה, וזה האחרון יצא פעם/פעמיים בשבוע על מנת לשנות את האווירה, "אח"כ התחיל עם עניין של הדרכות, מפות של הבניין".

רעיותו של קורבן העבירה, אשר העידה בישיבה מיום 14.2.2023, תארה כי חבלתו של קורבן העבירה "שברה אותנו מבחינה נפשית". הוא הפך לאדם עצבני כל העת. עוד העידה רעיותו כי היא זו שהציעה לקורבן העבירה לצאת ולעבוד מספר ימים בשבוע, במטרה להוציאו מהמצב הנפשי בו הוא נתון. היא התקשרה אל מעסיקו בעבר "שהוא כמו אח שלו" בשלהי שנת 2022. בהקשר זה יש לציין כי המאשימה הגישה את תלוש שכרו של קורבן העבירה בחודש ינואר השנה (טמ/6), המשקף עבודה חלקית ביותר.

34. מונחים לפניי גם דו"ח הפעילות של החוקר הפרטי (טנ/2), וכן סרטונים (טנ/4). באלו, הקורבן נראה אל מחוץ לביתו, כשהוא מצוי באתר בניה, ואף מתרועע עם אחרים. המראות הן של אדם העובד בתחום הבניה. אמנם, קורבן העבירה לא נצפה כשהוא מרים משאות כלשהם, אך בהחלט ניתן לראותו מתפקד כדבעי, מתהלך באין מפריע, וללא כל צורך בתמיכה או סיוע. מראות אלו עולים בעיקרם בקנה אחד עם החומר הרפואי העדכני, המונח לפניי (טמ/5), לפיו קורבן העבירה עבר ניתוח קרניופלסטיקה ביום 14.7.2022. מצבו תואר במסמך רפואי מיום 17.7.2022, כמי שמניע את ארבעת גפיו ומתהלך עצמאית. על פי מסמך רפואי מיום 22.8.2022, אין מניעה כי נפגע העבירה ישוב לעבודה, לאחר הערכה נוירופסיכולוגית וכל עוד לא נדרשת הרמת משקלים.

35. התמונה הכוללת המצטיירת מן העדויות והראיות כולן, היא של מי אשר נפגע באורח קשה עד מאוד, ומי אשר מצבו הוטב לאחרונה. אין זה אומר כי הפגיעות נגוזו כלא היו, ואין זה אומר כי חייו של קורבן העבירה חזרו למסלולם. מן התסקיר ומעדויות אחי הקורבן ורעייתו הקורבן, נגלים הקשיים ואותותיהם של מעשי הנאשמים על קורבן העבירה עצמו, וכן על משפחתו. אורחות החיים נשתנו. אין איש יודע אם ניתן יהיה להשיב את המצב לקדמותו במישורים השונים של החיים, לחלוטין. יש לברך על כשרת הדרך שעבר קורבן העבירה, ולקוות כי אף יוכל הוא להמשיך ולהשתקם, עד כי ישוב ככל הניתן באופן מירבי לחייו קודם המעשים מושא ענייננו.

36. על רקע נסיבות ביצוע העבירות, הערכים החברתיים אשר נפגעו ומידת הפגיעה בהם, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, סבורני כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של **נאשם 1 נע בין 30 חודשי מאסר בפועל לבין 64 חודשי מאסר בפועל**. זאת, לצד ענישה נלווית. בכל הנוגע ל**נאשם 2, נע מתחם העונש ההולם בין 14 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל**. זאת, לצד ענישה נלווית.

37. בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחמים לחומרה או לקולא. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערך המוגן שנפגע, אינו מצדיק חריגה מהמתחמים. שיקול השיקום, בשים לב לנסיבות, אינו מתקיים ואינו מצדיק גם הוא סטייה מהמתחמים.

אפנה עתה לקבוע את העונש המתאים לכל אחד מהנאשמים בגבולות המתחמים שזה עתה נקבעו, ותוך התחשבות ב**נסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40יא לחוק.

העונש המתאים לנאשמים

38. משקל נכבד בהקשר זה יש ליתן ל**הודאתם** של הנאשמים בעובדות המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן; הודאה אשר באה בשלב מוקדם של ניהול ההליך, טרם החל שלב הבאת הראיות. הודאה זו הביאה לחיסכון רב בזמן שיפוטי, ואף **ייתרה את עדותו של קורבן העבירה**.

עוד הבאתי בחשבון את העובדה כי שני הנאשמים **נעדרי עבר פלילי**, וכן את גילם הצעיר באופן יחסי. כמו כן, ובלא שנעלם מעיני האמור בתסקירי שירות המבחן בנוגע לנאשמים, בגדרי הטיעונים לעונש, אמרו הנאשמים את דבריהם אשר כללו **צער וחרטה** על מעשיהם, ותקווה כי חייו של קורבן העבירה ישובו למסלולם. הדברים שיצאו מפי השניים כנים ומהימנים בעיני.

39. נתתי דעתי גם לעדויות מטעם ההגנה. אם הנאשמים תארה את הקושי מאז נעצרו השניים. היא ציינה כי אין הכנסה מספקת בבית. האם תארה כי חניכה את ילדיה לכבד את האחר, ולא להיות מעורבים במעשי אלימות. "אני לא יודעת איך זה קרה", ציינה האם והביעה צער והתנצלות בפני משפחת קורבן העבירה על שארע.

ארוסתו של נאשם 1 ציינה כי היא ונאשם 1 היו אמורים להינשא כחודשיים אחרי האירוע מושא ענייננו. "היינו ממש בהכנה של החתונה, של הבית והכל", כך הסבירה, ולפתע מצאה עצמה בסיטואציה הזו. היא מתארת כי כעסה על נאשם 1 והתאכזבה ממנו; כי לא הבינה איך ביצע את המעשים הללו, וכי "הוא אדם שאפילו לא מתעצבן כל כך מהר". עוד תארה ארוסתו של נאשם 1 את התקופה הקשה שלאחר המעשים. היא ביקשה לפנות אל משפחת הקורבן ולהתנצל, ואף ציינה כי מהשיחות שלה עם נאשם 1 "אני יודעת שהוא ממש ממש מצטער על זה". הן האם והן ארוסתו של נאשם 1 ביקשו להקל בעונש.

מעדות השתיים, כפי שפורטה זה עתה, נגלים אם כן גם הקושי של קרובי משפחת הנאשמים, וההשפעה של עונש מאסר עליהם, לרבות בפן הכלכלי.

40. בנוסף, הבאתי בחשבון את תקופת מעצרם של הנאשמים באיזוק אלקטרוני, וכן את תקופת מעצר הבית בה היה נתון נאשם 1; תקופות אשר לא יובאו בחשבון על דרך של ניכוי מעונש המאסר שייגזר עליהם, אך ניתן להתחשב בהן בעת גזירת הדין. בעניין זה כללה הסנגורית בטיעוניה לעונש פירוט בדבר משך תקופת מעצרם של הנאשמים. בכל הנוגע לנאשם 1, הלה נעצר ביום 23.5.2021. בחלוף כשלושה חודשים, ביום 22.8.2021, הורה בית המשפט על מעצרו באיזוק אלקטרוני. ביום 10.2.2022 הורה בית המשפט על חלון התאוררות, וביום 26.6.2022 הורה בית המשפט על הסרת האיזוק, ועל מעצר בית חלקי לצורך יציאה לעבודה. אשר לנאשם 2, גם הוא נעצר ביום 23.5.2021, ובחלוף כ-3 חודשים (ביום 22.8.2021) הורה בית המשפט על מעצרו באיזוק אלקטרוני. ביום 10.2.2022 הורה בית המשפט על חלון התאוררות, וביום 14.9.2022, לאחר שנאשם 2 הפר את תנאי מעצרו, הורה בית המשפט על מעצרו מאחורי סורג ובריא.

מן הפירוט דלעיל, עולה כי נאשם 1 היה מצוי במעצר באיזוק אלקטרוני משך 10 חודשים לערך, ואחר כך, במשך 9 חודשים לערך היה מצוי במעצר בית. נאשם 2 היה מצוי במעצר באיזוק אלקטרוני משך כ-13 חודשים.

41. בעניינו של נאשם 2 הונח לפניי גם מסמך מאת מחלקת חינוך, טיפול ושיקום של שירות בתי הסוהר מיום 12.12.2022 (טנ/1), המעיד על כי מאז נעצר נאשם 2 ביום 14.9.2022 הוא ללא עבירות משמעת, וכי הוא החל לשמש בתפקיד תומך לעצורי השגחה ומבצע תפקיד זה בצורה טובה מאוד.

42. צבר של שיקולים אלו לקולא, מטה את הכף אל עבר מיקום עונשם של הנאשמים במחצית הראשונה של מתחמי העונש ההולם בעניינם, סמוך לתחתית המתחמים. דומני כי עונש המאסר בפועל אשר יושת על הנאשמים, לצד השתת ענישה משמעותית צופה פני עתיד, וסנקציה בעלת ביטוי כספי, יביאו להרתעת הנאשמים ולהרתעתם של עבריינים בפוטנציה, לבל יבצעו מעשי אלימות כגון דא. באופן זה יוגשם עיקרון ההלימה, וכולי תקווה כי הנאשמים אשר גילם צעיר באופן יחסי, יבחרו לילך בדרך הישר עם שחרורם מבית האסורים.

סוף דבר

43. על כן, אני גוזר על נאשם 1 את העונשים הבאים:

- **שלושים ושניים (32) חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו מאחורי סורג ובריא מיום 23.5.2021 ועד ליום 22.8.2021.**

נאשם 1 יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום 4.4.2023, עד השעה 10:00, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים 074-7831077, 074-7831078, וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא עמו בעת ההתייצבות.

תנאי חלופת המעצר בהם נתון נאשם 1 עד כה, ימשיכו לחול עד להתייצבותו לתחילת ריצוי העונש.

- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

- שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

- פיצוי לקורבן העבירה בסך של 40,000 ₪, אשר ישולם בעשרים (20) תשלומים חודשיים שווים, החל מיום 1.5.2023, ואחר כך ביום הראשון בכל חודש.

על נאשם 2 אני גוזר את העונשים הבאים: 44.

- חמישה עשר (15) חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו מאחורי סורג ובריח מיום 23.5.2021 ועד ליום 22.8.2021, וכן מיום 14.9.2022 ועד היום.

- עשרה (10) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

- חמישה (5) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

- קנס בסך של 5,000 ₪, אשר ישולם תוך 90 ימים מהיום.

אשר לאופן תשלום סכומי הפיצוי והקנס שנפסקו לחובת הנאשמים, החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים שנקבעו לעיל.

ניתן יהיה לשלם את הפיצוי/הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

• **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

• מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון
073-2055000.

• במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"א אדר תשפ"ג, 14 מרץ 2023, בנוכחות
הצדדים.